

SKLEPI

IZVEDBENI SKLEP SVETA

z dne 29. marca 2012

o spremembi Izvedbenega sklepa 2011/344/EU o finančni pomoči Unije Portugalski

(2012/224/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) št. 407/2010 z dne 11. maja 2010 o vzpostavitvi Evropskega mehanizma za finančno stabilizacijo ⁽¹⁾ in zlasti člena 3(2) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) V skladu s členom 3(9) Izvedbenega sklepa Sveta 2011/344/EU ⁽²⁾ je Komisija, skupaj z Mednarodnim denarnim skladom in v povezavi z Evropsko centralno banko, opravila tretji pregled napredka portugalskih organov na področju izvajanja dogovorjenih ukrepov v skladu s programom za ekonomsko in finančno prilagoditev (v nadaljnjem besedilu: program), kot tudi njihovo učinkovitost in ekonomski in socialni vpliv.

(2) V pregledu je bilo ugotovljeno, da je skladnost Portugalske s pogoji za četrto četrletje leta 2011 zadovoljiva. V letu 2011 je javnofinančni primanjkljaj padel pod ciljno stopnjo 5,9 % BDP in je zdaj ocenjen na okoli 4 % BDP, resda izjemoma s prenosom približno 6 milijard EUR (okoli 3,5 % BDP) iz pokojninskih skladov bank v državni sistem socialnih zavarovanj). Proračun za leto 2012 je usklajen z dosegom ciljnega primanjkljaja 4,5 % BDP, ki je v skladu s programom. Še naprej se nadaljujejo prizadevanja politik za podporo stabilnosti finančnega sistema. Portugalske banke si prizadevajo za doseg višjih kapitalskih zahtev, kot so določene v programu, ob upoštevanju posledic zahteve Evropskega bančnega organa za novo kapitalsko rezervo za izpostavljenost države, posebni program inšpekcij na kraju samem in prenos pokojninskih skladov bank v državni sistem

socialnih zavarovanj. Napredek je viden tudi na področju reform trga dela in proizvodnega trga: s socialnimi partnerji je bil dosežen dogovor o široki in ambiciozni reformi trga dela, parlamentu pa je bila predložena pomembna revizija pravnega okvira za konkurenco, ki bodo vzpostavili pogoje za učinkovit sistem izvajanja predpisov o konkurenci. Program privatizacije se izvaja na podlagi novega okvirnega zakona. Družbi EDP (elektroenergetski sektor) in REN (energetsko omrežje) sta bili prodani. Vzpostavljena je bila strategija za prestrukturiranje podjetij v državni lasti. Izboljšuje se pravni okvir na področju javnih naročil, poteka pa tudi posodobitev pravnega okvira na področju stanovanjskega trga. Reforma pravosodnega sistema dobro napreduje.

(3) V luči tega napredka, bi bilo treba spremeniti Izvedbeni sklep 2011/344/EU –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Člen 3 Izvedbenega sklepa 2011/344/EU se spremeni:

1. odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

"6. Portugalska v skladu s specifikacijami iz memoranduma o soglasju sprejme naslednje ukrepe v letu 2012:

(a) Ukrepi, ki so opredeljeni v točkah (b) in (c) ter znašajo najmanj 9,8 milijarde EUR, se vključijo v proračun za leto 2012. Sprejmejo se dodatni ukrepi, predvsem na strani odhodkov, da bi se zapolnile vse morebitne vrzeli, ki so posledica proračunskega razvoja v letu 2012. Vlada bo marca sprejela dodatni proračun, ki bo vključeval različne elemente, kot so posledice prenosa pokojninskih skladov bank v državni sistem socialnih zavarovanj, finančni sporazum z RAM, fiskalne posledice poslabšanja gospodarskih obetov, nižja plačila obresti in strategija za poravnavo zaostalih plačil. V dodatnem proračunu bo cilj glede javnofinančnega primanjkljaja za leto 2012 (v višini 4,5 % BDP) nespremenjen.

⁽¹⁾ UL L 118, 12.5.2010, str. 1.

⁽²⁾ UL L 159, 17.6.2011, str. 88.

- (b) Portugalska si v letu 2012 prizadeva zmanjšati odhodke za najmanj 6,8 milijarde EUR, vključno z znižanjem plač in zmanjšanje zaposlovanja v javnem sektorju, krčenje na področju pokojnin, celovito reorganizacijo centralne uprave z odpravo odvečnosti in drugih neučinkovitosti, zmanjšanje transferjev podjetjem v državni lasti, reorganizacija in zmanjšanje števila občin in lokalnih skupnosti, krčenje na področju izobraževanja in zdravstva, zmanjšanje transferjev regionalnim in lokalnim organom in zmanjšanje naložb v osnovna sredstva ter drugih odhodkov, kot je določeno v programu.
- (c) Glede prihodkov Portugalska izvaja ukrepe na strani prihodkov v skupni vrednosti približno 3 milijarde EUR, vključno z razširitvijo osnove za DDV prek zmanjšanj oprostitev in ponovno sestavo seznamov blaga in storitev, za katere bodo veljale znižane, srednje in višje stopnje, povišanjem trošarin, razširjenjem osnove za davek na dohodek pravnih in fizičnih oseb prek zmanjšanja davčnih olajšav in posebnih davčnih ureditev, zagotavljanjem konvergence davčnih olajšav pri dohodnini, uporabljenih pri pokojninah in dohodkih od dela, ter spremembami v obdavčenju nepremičnin z znatnim zmanjšanjem oprostitev. Poleg teh ukrepov se izvajajo tudi ukrepi za boj proti utaji davkov, goljufijam in sivi ekonomiji.
- (d) Portugalska sprejme ukrepe za okrepitev upravljanja javnih financ. Izvede ukrepe, določene v novem zakonu o proračunskem okviru, vključno z določitvijo srednjeročnega proračunskega okvira. Znatno je treba okrepiti proračunski okvir na lokalni in regionalni ravni, zlasti pripravo ključnih možnosti za uskladitev zadevnih zakonov o financiranju z zahtevami zakona o proračunskem okviru. Portugalska poveča svoja prizadevanja na področju poročanja o javnih finančnih in njihovega spremljanja ter okrepi pravila in postopke za izvrševanje proračuna. Portugalska vlada pripravi strategijo za potrjevanje in poravnavo zaostalih plačil. Strategija določi prednostna merila za plačilo upnikov ter pravila upravljanja, da se v vseh sektorjih zagotovi pravičen in transparenten postopek poravnave. Portugalska pred sklenitvijo pogodbe javno-zasebnega partnerstva vzpostavi okrepljen pravni in institucionalni okvir za ocenjevanje fiskalnih tveganj. Podobno Portugalska sprejme tudi zakon, ki bo urejal ustanavljanje in delovanje podjetij v državni lasti na centralni, regionalni in lokalni ravni. Portugalska ne sme skleniti nobene nove pogodbe javno-zasebnega partnerstva ali ustanoviti podjetja v državni lasti, dokler niso opravljeni pregledi in ni vzpostavljena nova pravna struktura.
- (e) Trenutno šteje lokalna raven države 308 občin in 4 259 lokalnih skupnosti. Portugalska razvije konsolidacijski načrt za reorganizacijo in znatno zmanjšanje števila takšnih enot. Te spremembe bodo začele učinkovati do začetka naslednjega kroga lokalnih volitev.
- (f) Portugalska modernizira upravljanje prihodkov z ustanovitvijo ene same enote, s čimer se zmanjša število občinskih uradov in pripomore k reševanju preostalih ozkih grl v sistemu ugovorov na področju davkov.
- (g) Portugalska izvaja finančni dogovor z RAM.
- (h) Portugalska sprejme ukrepe za izboljšanje učinkovitosti in vzdržnosti podjetij v državni lasti na centralni, regionalni in lokalni ravni. Portugalska izvaja strategijo za prestrukturiranje in zmanjšanje zadolženosti podjetij v državni lasti ter zagotovitev boljših pogojev za tržno financiranje. Portugalska strategijo izvaja, da se doseže operativno ravnanje na ravni sektorja do konca leta 2012.
- (i) Portugalska še naprej izvaja program privatizacije. Zlasti se v letu 2012 prodajo deleži v podjetjih GALP, TAP in ANA ter se začne privatizacija podružnice Comboios de Portugal za prevoz tovora, podjetja Correios de Portugal in več manjših podjetij. Pripravi se strategija za podjetje Parpública, pri čemer se prouči možnost za prenehanje njegovega poslovanja ali za njegovo vključitev v državni sektor.
- (j) Portugalska izvaja zakonodajo za reformiranje sistema zavarovanja za primer brezposelnosti, vključno s skrajšanjem maksimalnega trajanja nadomestil iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti, določitvijo zgornje meje za nadomestila za brezposelnost na 2,5-kratno vrednost indeksa socialne pomoči, zmanjšanjem nadomestil za obdobje brezposelnosti, skrajšanjem minimalne dobe vplačevanja in razširitvijo zavarovanja za primer brezposelnosti na določene kategorije samozaposlenih.
- (k) Portugalska vlada pripravi predlog za prilagoditev sistema plačevanja odpravnin, da se njihova raven zmanjša na povprečje Unije, tj. od 8 do 12 dni na leto delovne dobe, ter oblikuje odškodninski sklad za odpravnine.
- (l) Predpisi v zvezi s plačilom za nadurno delo se ublažijo in uvede se gibljivejši delovni čas.
- (m) Portugalska spodbuja razvoj plač, skladen s cilji spodbujanja ustvarjanja novih delovnih mest in izboljšanja konkurenčnosti podjetij, da se odpravijo makroekonomska neravnovesja. V programskem obdobju je vsako povišanje minimalnih plač možno le, če je to upravičeno z vidika razvoja dogodkov v gospodarstvu in na trgu dela. Sprejmejo se ukrepi za odpravo pomanjkljivosti v trenutnih sistemih za pogajanja o plačah, vključno z zakonodajo, ki bo ponovno opredelila merila in načine za širjenje veljavnosti kolektivnih pogodb ter olajšala sklepanje dogovorov na ravni podjetij. Do takrat je uporabljanje širitev odloženo.

- (n) Aktivne politike trga dela je treba okrepiti po pregledu trenutne prakse in po uvedbi dogovora o akcijskem načrtu.
- (o) Pripravi se akcijski načrt za izboljšanje kakovosti srednješolskega in poklicnega izobraževanja ter usposabljanja.
- (p) Delovanje pravosodnega sistema se izboljša z izvajanjem ukrepov, ki so predlagani v načrtu za reformo pravosodnega sistema, ter izvajanjem in revidiranjem primerov v zaostanku, s čimer se bodo začrtali ukrepi za odpravo sodnih zaostankov in spodbujali drugi načini reševanja sporov.
- (q) Portugalska svoje gospodarstvo še naprej odpira konkurenci. Portugalska vlada sprejme potrebne ukrepe, s katerimi zagotovi, da ne ustvarja ovir za prost pretok kapitala ter zlasti, da portugalska država ali kateri koli javni organ v vlogi delničarja ne sklepa sporazumov, ki lahko ogrozijo prosti pretok kapitala ali vplivajo na upravljavski nadzor podjetij. Strokovne storitve se liberalizirajo z izboljšanjem okvira strokovnih kvalifikacij in odpravo omejitev za zakonsko urejene poklice. V gradbenem in nepremičninskem sektorju Portugalska omili zahteve za čezmejne ponudnike in pregleda ovire za ustanavljanje ponudnikov storitev.
- (r) Izboljšata se konkurenčni in regulativni okvir. Portugalska okrepi neodvisnost in poveča sredstva glavnih nacionalnih regulativnih organov, izvaja zakonodajo s področja konkurence, da se izboljšata hitrost in učinkovitost izvrševanja pravil o konkurenci; delovati začnejo specializirana sodišča s področja konkurence, reguliranja in nadzora.
- (s) V energetskega sektorju Portugalska sprejme ukrepe za olajšanje vstopa na trg in spodbuja ustanovitev iberškega trga zemeljskega plina in napreduje pri prenosu tretjega energetskega svežnja EU v nacionalno zakonodajo. Portugalska sprejme ukrepe za pregled sistema za podporo in odškodninskega sistema za proizvodnjo električne energije. Portugalska sprejme ukrepe za zmanjšanje prekomernih najemnin in odpravo tarifnega dolga do leta 2020, ki se osredotočajo na odškodninske sisteme za zagotavljanje preskrbe z električno energijo, posebni režim (obnovljivi viri energije – razen tistih iz razpisnih postopkov – in hkratna proizvodnja električne in toplotne energije) in običajni režim (CMEC in CAE).
- (t) Za druge omrežne gospodarske panoge, zlasti promet, telekomunikacije in poštne storitve, Portugalska sprejme dodatne ukrepe za spodbujanje konkurence in fleksibilnosti.
- (u) Portugalska sprejme revidiran zakonik o javnih naročilih, s čimer bo pripomogla k bolj konkurenčnemu poslovnemu okolju in učinkovitejši javni porabi.

- (v) Portugalska izvaja zakonodajo o trgu najemniških stanovanj, da se bolje uravnotežijo obveznosti najemnikov in lastnikov, povečajo spodbude za obnovo ter fleksibilnost in dinamičnost trga.”;

2. odstavek 8 se spremeni:

- (a) točki (b) in (c) se nadomestita z naslednjim:

“(b) natančno spremlja načrte, ki so jih banke predložile v zvezi z doseganjem deleža osnovnega kapitala prvega reda v višini 10 % najpozneje do konca leta 2012. Kapitalske zahteve, ki izhajajo iz zahtev Evropskega bančnega organa za vrednotenje državnega dolga po tržnih cenah, bodo izpolnjene junija 2012, skupaj s kapitalskimi posledicami posebnega programa inšpekcij na kraju samem in prenosa pokojninskih skladov bank v sistem državnih socialnih zavarovanj. Če banke ne morejo pravočasno doseči mejnih vrednosti kapitalskih zahtev, lahko zahtevajo začasno zagotavljanje kapitala iz javnih sredstev, ki je za banke v zasebni lasti v višini 12 milijard EUR na voljo prek mehanizma za podporo solventnosti bank, vzpostavljenega na podlagi programa;

- (c) zagotovi uravnoteženo in ustrezno zmanjšanje zadolženosti bančnega sektorja, ki je še naprej bistveno za redno odpravljanje neravnovesij pri financiranju. Cilj načrtov bank za financiranje je zmanjšanje razmerja med posojili in vlogami na okvirno vrednost približno 120 % do konca programa in možno končno zmanjšanje odvisnosti od financiranja Eurosistema v času trajanja programa. Ti načrti financiranja se pregledajo vsako četrtoletje;”;

- (b) točki (e) in (f) se nadomestita z naslednjim:

“(e) zagotovi, da se Caixa Geral de Depósitos (CGD), ki je v državni lasti, reorganizira tako, da se kapitalna osnova njene osrednje bančne veje zadostno poveča. Pričakuje se, da bo prodaja njene zavarovalniške veje izvedena v letu 2012 neposredno končnemu kupcu in bo prispevala k zadovoljevanju dodatnih potreb po kapitalu v navedenem letu, medtem ko bo CGD nadaljevala s prizadevanji za odprodajo nestrateških sredstev. Če teh potreb ne bo mogoče doseči z viri znotraj skupine do konca junija 2012, bo CGD deležna kapitalske podpore države iz denarnih rezerv zunaj mehanizma za podporo solventnosti bank;

- (f) zagotovi, da bodo prihodki, povezani z delnim prenosom pokojninskih skladov bank v državni sistem socialnih zavarovanj, porabljeni ob spoštovanju pravil Unije o državni pomoči. Portugalska vlada v skladu s strogimi merili za upravičenost

izvede kreditni prenos v višini do 3 milijard EUR z bank na državni sektor, pri čemer upošteva pogodbene obveznosti dolžnika;"

(c) točka (g) se nadomesti z naslednjim:

"(g) razvije in izvaja učinkovitejšo strategijo za povrnitev ogroženega premoženja namenskih družb, da se v razumnem časovnem okviru doseže čim večja donosnost za davkoplačevalca;"

(d) točka (i) se nadomesti z naslednjim:

"(i) zagotovi, da bodo banke vključile tiste rezultate posebnega programa inšpekcij na kraju samem, ki

bodo na voljo, v test izjemnih situacij s pragom osnovnega kapitala prvega reda v višini 6 %;"

(e) točka (j) se črta.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Portugalsko republiko.

V Bruslju, 29. marca 2012

Za Svet

Predsednik

N. WAMMEN